

Hem > ... > Utbildning, Rättsliga Nätverk Och Rättsliga Organ > Utbildning Av Rättstillämpare > Nationella Utbildningssystem > Grundutbildning För Domare Och Åklagare I EU > Czechia

Innehåll inlagt av
Tjeckien

Grundutbildning för domare och åklagare i EU

Tjeckien

Allmän beskrivning

I Tjeckien tillhandahålls grundutbildningen av den [tjeckiska rättsakademien](#).

Rättsakademien tillhandahåller grundutbildning för åklagaraspiranter (blivande åklagare) samt domarpraktikanter (blivande domare) och mer nyligen domarkandidater (blivande domare).

Domarpraktikanter och åklagaraspiranter genomgår en treårig förberedande praktik vid en domstol eller vid statsåklagarmyndigheten och deltar i utbildningsevenemang som anordnas av rättsakademien eller statsåklagarmyndigheten eller en domstol. Genom en ändring av lagen om domstolar och domare (nr 6/2002 Sb.) avskaffades ställningen som domarpraktikant med verkan från och med den 1 januari 2022.

Domarpraktikanter som fått tillträde till den förberedande tjänsten före detta datum kommer att slutföra sin förberedande praktik i enlighet med den befintliga planen.

I och med den ovannämnda ändringen infördes nyligen ställningen som domarkandidat. Domarkandidater genomgår en kurs som varar i ett år. Syftet är att på bästa möjliga sätt förbereda dem inför domarämbetet. Detta säkerställs genom att kandidater dels arbetar på olika avdelningar vid förstainstansdomstolar och appellationsdomstolar, dels tar del av utbildningsevenemang vid rättsakademien (huvudsakligen i form av praktiska seminarier). Vissa seminarier vid rättsakademien har obligatorisk närvaro för domarkandidater. De första urvalsprocesserna för domarkandidater pågår för närvarande vid vissa domstolar. Vi räknar med att det under 2022 kommer att finnas cirka 30 domarkandidater i slutet av detta första skede av urvalsprocessen. Ytterligare urvalsprocesser kommer att äga rum hösten 2022. Den 1 januari 2022 fanns det 74 åklagaraspiranter.

Den rättsliga ramen för grundutbildning för domarkandidater fastställs i lag nr 6/2002 Coll. om domstolar, domare, lekmannadomare och domstolsförvaltning, i dess ändrade lydelse (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-6>), och i förordning nr 516/20021 Coll. om urval, praktik och examen för domarkandidater, i dess ändrade lydelse (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-516>). Den rättsliga ramen för grundutbildning för åklagaraspiranter fastställs i lag nr 283/1993 Coll. om den allmänna åklagarmyndigheten, i dess ändrade lydelse (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-283>), och i [förordning nr 383/2017 Coll.](#) om urval, praktik och examen för åklagaraspiranter.

Tillträde till grundutbildningen

Urvalsprocessen för tillträde till den förberedande tjänsten för åklagaraspiranter tillkännages av den regionala allmänna åklagaren i samråd med justitieministeriet när lediga tjänster behöver tillsättas. En åklagaraspirant måste vara tjeckisk medborgare, ha full rättslig handlingsförmåga och god karaktär samt inneha juridikexamen från ett tjeckiskt universitet. Urvalsprocessen omfattar ett skriftligt prov, en intervju och en psykologisk undersökning. Det skriftliga provet och intervjun används för att kontrollera sökandens yrkeskunskaper och lämplighet för den förberedande tjänsten. Att klara det skriftliga provet är en förutsättning för att gå vidare till

den muntliga delen av urvalsprocessen. Resultatet av intervjun överlämnas av urvalskommittén till den regionala allmänna åklagaren, som beviljar framgångsrika kandidater en treårig förberedande tjänst.

Urvalsprocessen för förberedande tjänst som domarkandidat tillkännages av regiondomstolens ordförande när lediga tjänster behöver tillsättas. En domarkandidat måste vara tjeckisk medborgare, inneha juridikexamen från ett tjeckiskt universitet, ha avlagt ett juridiskt yrkesprov (eller annat jämförbart yrkesprov), ha rättslig handlingsförmåga och god karaktär, besitta den erfarenhet och de moraliska egenskaper som garanterar att arbetsuppgifterna utgörs korrekt, ha genomgått urvalsprocessen för domarkandidater och ha avlagt en ed inför regiondomstolens ordförande. Urvalsprocessen består av en skriftlig del, en psykologisk undersökning och en intervju. Den skriftliga delen omfattar fallstudier av grundläggande svårighetsgrad inom civilrätt, straffrätt, förvaltningsrätt och insolvensrätt, samt frågor som testar ett logiskt resonemang. Den skriftliga delen av urvalsprocessen tillhandahålls och organiseras av rättsakademien. Att klara det skriftliga provet är en förutsättning för att gå vidare till den muntliga delen av urvalsprocessen. Sökande som går vidare till den muntliga delen av urvalsprocessen måste genomgå en psykologisk undersökning innan de får delta i den muntliga delen av urvalsprocessen. Resultatet av den psykologiska undersökningen läggs fram för urvalskommittén bland andra handlingar. Ledamöterna i urvalskommittén ställer frågor om den skriftliga delen av urvalsprocessen samt om sökandens yrkeskunskaper och personliga egenskaper. Varje ledamot i kommittén poängsätter sökande på en skala från 0 till 10. Urvalskommittén beaktar alla handlingar som finns tillgängliga för dem, bl.a. resultaten av den skriftliga delen, resultaten av den psykologiska undersökningen och svaren på den muntliga delen av urvalsprocessen, samt sökandens övergripande uppträdande och framtoning. Resultaten av urvalsprocessen för domarkandidater offentliggörs av regiondomstolens ordförande i pseudonymiserad form på domstolens webbplats.

Grundutbildningens format och innehåll

Grundutbildningen för åklagaraspiranter varar i tre år. Under den tiden kan de delta i kurser särskilt utformade för målgruppen som erbjuds av rättsakademien.

Dessa omfattar seminarier om tillämpningen av materiell rätt och processrätt, anpassningskurser, workshoppar och webbseminarier. Åklagaraspiranter har också tillgång till en rad olika material för distanslärande, videokurser, metodik och inspelningar av föreläsningar i form av ljudfiler. Anpassningskursen är obligatorisk och äger rum under de första sex månaderna av grundutbildningen. Syftet är att de nyrekryterade åklagaraspiranterna ska bekanta sig med innehållet i den förberedande tjänsten och den grundläggande lagstiftning som styr åklagarens arbete. Praktiken omfattar även skenrättegångar, ett seminarium som fokuserar på praktisk utbildning i att döma, regelbundna seminarier som fokuserar på ändringar av strafflagstiftningen och förberedande kurser inför det slutliga yrkesprovet. Varje åklagaraspirant har en utbildare vid en åklagarkammare som övervakar nivån på den förberedande tjänsten ur en yrkesmässig och pedagogisk synvinkel. Utbildaren vägleder också deltagarna i principerna för yrkesetik. Utbildaren utses och avsätts av den regionala åklagaren och väljs bland de mest erfarna åklagarna.

Domarkandidater är skyldiga att delta i särskilda seminarier under grundutbildningen på ett år. Under ett obligatoriskt seminarium introduceras de nya domarkandidaterna till domstolsväsendet och de yrkesetiska grunderna. Därefter måste de delta i ett fem dagar långt praktiskt, interaktivt seminarium om civilrättsliga förfaranden som kallas "Förfaranden från framställan av yrkande till dom", där man fokuserar på det civilrättsliga förfarandet vid förstainstansrätten. Dessutom är domarkandidaterna skyldiga att närvara vid ett interaktivt seminarium om straffrättsliga förfaranden som kallas "Förfaranden från åtal till dom" och är inriktat på förfarandet i en brottmålsdomstol i första instans. Därefter är de skyldiga att närvara vid ett (civilrättsligt eller straffrättsligt) skenförhör. Dessa skenförhör äger rum i en skenrättegång och bygger på deltagarnas aktiva roll. Utöver de obligatoriska seminarierna får domarkandidaterna delta i frivilliga seminarier. Dessa seminarier fokuserar på domstolsföreträdare, grunderna i retorik och effektiv kommunikation, skriftfärdigheter och praktiska tips om hur man använder viktiga rättsliga informationssystem. Ett seminarium om administrativ rättvisa fungerar som en förberedelse för framtida förvaltningsdomare. Studiematerial för e-lärande, metodriktlinjer och utbildningsvideor finns också tillgängliga. Kandidater kan också delta i andra utbildningsevenemang som erbjuds av rättsakademien och som utformats för andra målgrupper.

En domarkandidat har också utbildare under hela den förberedande tjänsten vid en domstol som övervakar nivån på den förberedande tjänsten ur en yrkesmässig och pedagogisk synvinkel. En domarkandidat har en utbildare på varje rättslig avdelning där han eller hon arbetar. Utbildarna är domare som utses och avsätts av

regiondomstolens ordförande. Utbildarna utvärderar också domarkandidatens prestationer vid respektive avdelning.

Grundutbildningens avslut och kvalifikationsprocessen

Den inledande förberedande tjänsten för en åklagaraspirant varar i tre år. Efter att ha slutfört den treåriga förberedande tjänsten genomgår åklagaraspiranter en slutexamen. Den består av ett skriftligt prov och en intervju inför en urvalskommitté. I den skriftliga delen av slutprovet upprättar åklagaraspiranten ett utkast till ett åtal, ett annat beslut eller yrkande i ett brottmål eller ett yrkande i ett civilrättsligt mål där den allmänna åklagaren är behörig att agera samt ett överklagande av förstainstansdomstolens beslut. Den muntliga delen av slutprovet prövar om den sökande har kännedom om

1. författningsrätt,
2. materiell och processrättslig civilrätt,
3. arbetsrätt och socialförsäkringsrätt,
4. familjerätt,
5. materiell och processrättslig straffrätt,
6. handelsrätt,
7. administrativ rätt och materiell och processrättslig förvaltningsrätt,
8. finansrätt,
9. notarielagen och verkställighetsbalken,
10. rättegångsregler för domstolar och åklagare, deras interna regler och ämbetsregler samt organisationen av domstolar och åklagare.

Det krävs också grundläggande kunskaper i EU-rätt och kännedom om den internationella rättens primära källor. Man tar också hänsyn till sökandens allmänna kännedom om rättssystemet och den allmänna åklagarmyndighetens arbetsordning, sökandens förmåga att korrekt tillämpa och tolka rättsliga bestämmelser och hans/hennes förmåga att uttrycka sig verbalt. Resultatet av slutprovet klassificeras som "utmärkt kvalificerad", "kvalificerad" eller "ej kvalificerad". Framgångsrika deltagare får ett intyg från justitieministeriet på att han/hon har fullgjort sitt uppdrag. Att klara slutprovet är en förutsättning för att verka som allmän åklagare. Till åklagare kan utnämnas tjeckiska medborgare som har rättslig handlingsförmåga och god karaktär, är minst 25 år gamla, innehar juridikexamen från ett tjeckiskt universitet, har avklarat slutprovet, besitter de moraliska egenskaper som garanterar att arbetsuppgifterna utförs korrekt och samtycker till utnämningen och förordnandet till en viss åklagarkammare. Allmänna åklagare utses av justitieministern på obestämd tid på förslag av riksåklagaren.

Praktiken för en domarkandidat varar i ett år. Efter utförd praktik kan en domarkandidat ansöka till tjänsten som domare genom en urvalsprocess som tillkännages av justitieministern. Även andra personer utöver domarkandidater får ansöka till tjänsten som domare genom urvalsprocessen, till exempel personer som har innehaft ämbete som allmän åklagare, advokat, notarie, exekutionstjänsteman eller domare vid författningsdomstolen i fem år samt personer som har ägnat sig åt rättslig utövning, forskning eller undervisning i tio år inom ett rättsligt område med anknytning till domstolarnas beslutsfattande verksamhet. Urvalsprocessen består av en skriftlig och en muntlig del. Den skriftliga delen av urvalsprocessen anordnas av rättsakademien och omfattar fallstudier av en högre svårighetsgrad inom civilrätt, straffrätt, förvaltningsrätt, insolvensrätt och författningsrätt. Det skriftliga provet kontrollerar sökandens yrkeskunskaper och lämplighet för tjänsten som domare. En sökande som lyckas med det skriftliga provet och går vidare till den muntliga delen kommer att genomgå en psykologisk undersökning innan han eller hon beviljas tillträde till den muntliga delen av urvalsprocessen (om han eller hon inte redan har genomgått den i urvalsprocessen för domarkandidater). Den muntliga delen av urvalsprocessen för tjänsten som domare sker i form av en intervju. Urvalskommittén består av fem ledamöter (domar och experter från justitieministeriet). Under intervjun ställer ledamöterna i urvalskommittén frågor som fokuserar på den skriftliga delen av urvalsprocessen, på den yrkesmässiga aspekten av att vara verksam som domare och på kandidatens personliga kvalifikationer. Varje ledamot i urvalskommittén poängsätter kandidaten på en skala från 0 till 10, med beaktande av de handlingar som finns tillgängliga för urvalskommittén, resultaten av den skriftliga och den muntliga delen, resultaten av den psykologiska undersökningen samt kandidatens allmänna uppträdande och framtoning. Kandidater godkänns eller underkänns utifrån ett visst poängantal. Ett framgångsrikt resultat i urvalsprocessen för domare är en förutsättning för att utöva denna rättsliga funktion. När en kandidat utses måste denne vara minst 30 år gammal. Domare utses till ämbetet av republikens president.

■ Senaste uppdatering: 22/11/2024

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.